

Diverse andere "natuurmonumenten" in Opwijk en Mazenzele

De meeste belangstellenden kennen de waardevolle Opwijkse natuurgebieden, met hun divers statuut, zoals de vallei van de Brabantse beek, van de Nijverseelbeek, van de Asbeek, van de Regenwortelbeek, van de Stampbeek, vallei van de Puttebeek met o.m. de rietkraag, vallei van de Dweerbeek, van de Kluisbeek, Dokkenbos, Trod, Broevink, Kravaalbos en -velden, Kapenbergbos, Hulstbosje, Leirekensroute, de heuvelrug tussen Opwijk-Nijverseel en Droeshout, diverse brongebieden, wachtbekken op de Brabantse beek,...

Deze lijst is zeker niet beperkend.

In het kader van deze Open Monumentendag "*Van nature... een monument*", wenssen wij toch, naast de locaties die wij aandoen bij onze monumenten- en natuurwandeling *Waardevolle tuinen en parken in Opwijk-Centrum* (zie pag. 54-60), de bijzondere aandacht te trekken op een aantal (historische) plaatsen met een natuurwaarde en in voorkomend geval gerelateerd aan een monument of waardevol dorpsgezicht.

"Château d'Hulst"

Het goed op de Hulst was reeds zeker midden 17^e eeuw eigendom van de familie De Smedt (Joos De Smet, ° Mazenzele 21-07-1620, † na 1653, kerkmeester, schepen, meisenier, x Opwijk Maria Verspecht).

Met het huwelijk van de dochter Ghislaine van Frans De Smedt (° Opwijk 16-09-1856, † 15-10-1937, x Celestine Verbelen) met Robert Stiennon (° Schaarbeek 19-01-1894, † 09-04-1965) kwam het ruime landgoed in handen van deze familie.

Over de merkwaardige en prachtige boom, de Ginkgo biloba "Château d'Hulst": zie ook het hoofdstuk *Over*

hoge, dikke en oude bomen..., pag. 16-21.

De gebouwen van "Smettes hof", het prachtige landhuis van ca. 1856, de bijhorende gebouwen (waarvan een deel vroeger nog brouwerij was) en de prachtige, ruime goed onderhouden tuin en park zijn gelegen langs de straat Hulst, maar verbonden met de Steenweg op Vilvoorde met een (jonge) beukendreef. De vroegere prachtige monumentale dreef van 200 m. lang had 40 majestueuze beuken. Meerdere bomen droegen inscripties (namen, adressen en data,...) van Engelse en Canadese soldaten uit WO-2. De tand des tijds had reeds geruime jaren vat op de dreef, maar de voorjaarsstormen van 1990 deed hem verder aftakelen. De dreef werd volledig gerooid, maar een nieuwe aanplanting stelt zijn toekomst opnieuw veilig.

Het vroegere kerkhof rond de Sint-Pauluskerk

De Sint-Pauluskerk is sedert haar bouw omringd door een groene zone. Oorspronkelijk was het geheel rondom afgesloten door een muur en een kerkgracht, nu de Markt, de Kerkstraat en de verbindingsweg tussen Marktstraat en Singel. Rondom de kerk bevond zich het kerkhof en voor de westkant en de hoofdingang van de kerk, het kerkplein. Het kerkplein zelf was afgesloten met arduinen palen. In het kaartboek van De Deken, in 1725-'26 opgesteld, zien we dat de kerkgrachten dan reeds gedempt zijn. De kerkmuur werd in de loop van de eeuwen verschillende malen verbouwd. Op een foto van rond 1900 zien wij de hoge witgeschilderde muur met twee ingangen aan de Markt en aan het begin van de Kerkstraat.

Het kerkhof werd in 1930 overgebracht naar een andere plaats, achter de molen van de Bocht. Naderhand is de groenruimte rond de kerk nog verkleind door grondinname voor openbaar nut (verbreding van de Kerkstraat en de Markt). De huidige groenruimte rond de Sint-Pauluskerk is recent bepland met lindebomen; er staat ook een oudere treurwilg.

Voor meer gegevens naar het hoofdstuk Het oude kerkhof rond de Sint-Pauluskerk in de OMD-brochure *Steen in het Opwijkse bouwkundig erfgoed*, Open Monumentendag 2003 te Opwijk-Centrum, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 2003, pag. 60-61, gepubliceerd op de webpagina's <http://users.pandora.be/HOM/OMD-2003/Publicatie.htm>.

(1)

-
- (1) In een lijvige en goed gedocumenteerde studie *Kunstschatten onze Kerk, hare Overheden en Goederen*, van meester Leo Buggenhout, onderwijzer te Opwijk, 1925, lezen wij over het kerkhof:

Ons kerkhof is rondom onze kerk gelegen, lijkt het bij de meeste oude kerken het geval is. 't En is geheel niets bijzonders maar een armzalig iets, en onze rijke, diep-kristelijke gemeente heeft geen reden om er fier over te zijn.

In vroeger tijden was het kerkhof met allerlei fruitbomen beplant, zoodat de kerk midden in een boomgaard stond. Dat moet recht schilderachtig zijn vooral in de bloeiende Lente, wanneer de appelbomen, overgrootte bloemtuilen zijn met piepjeugdige en tere blaadjes; wanneer de zoenende zonne er 's morgens diamanten in zaaide en de ontwakende vogelen er hunne lustige liederen kwetterden of er, pijltje bij pijltje, hun kunstig nestje kwamen bouwen.

Die bomen verdwenen er in de eerste helft van der 18^e eeuw.

Een kapel en vier linden beschermd

De St.-Rochuskapel of Kintskapel, gelegen in de Mazelstraat 50, eigendom van de kerkfabriek Sint-Paulus Opwijk, werd, op voorstel van onze heemkundige vereniging, samen met de drie lindebomen als monument beschermd omwille van hun historische en artistieke waarde met het ministerieel besluit van 10 maart 1998. Alle betrokken instanties gaven hieromtrent een gunstig advies. De gemeente Opwijk op 27 maart 1997, de provincie Vlaams-Brabant en de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen op 6 november 1997.

De historische waarde is als volgt verantwoord:

„oudste votiefkapel van Opwijk, in 1770 opgericht door de legendarische en schatrijke Juffrouw 't Kint naar aanleiding van de pestepidemie van 1667-1669."

De artistieke waarde wordt omschreven:

"te midden van lindebomen, op een wegenkruispunt ingeplante, 1770 gedaateerde, laatbarokke wegkapel met in- en uitgezwenkte volutengevel en classicerende toegang.

De één travee diepe binnenruimte met halfronde absis is verrijkt met een gaaf bewaard en merkwaardig, gepolychromeerd Louis XV altaar, waarbij de onderbouw is versierd met eclectisch geïnspireerde trompe l'oeil van door zuiltjes geflankeerde rondboognissen."

De twee Grove dennen (*Pinus sylvestris*) vooraan op het driesje zijn niet mee beschermd met de rest.

Kravaalbos: deels beschermd als landschap

Het grootste deel van het Kravaalbos met omgeving werd beschermd als landschap met een ministerieel besluit van 13 oktober 1980 (B.S. 29 oktober 1980). Het geheel ligt op het grondgebied van de stad Aalst (Meldert) de

gemeente Asse (Asse-ter-Heide) en de Gemeente Opwijk (Mazenzele). Officieel beschermingsadres: Putstraat, Meldert. Het beschermd gedeelte (bos en omgeving) op het grondgebied Mazenzele beslaat ca. 28ha.

Het Kravaalbos, in 't totaal ca. 180 ha, waarvan ca. 22 ha bos op Mazels grondgebied (in 1845-1850 nog ca. 60 ha!) is een belangrijk natuurgebied met een merkwaardige fauna en flora. Dit zeer oud en uitgestrekt bosgebied heeft door de eeuwen heen steeds een erg grote rol gespeeld in de historische, economische, sociale en ecologische geschiedenis van onze streek.

De tuin van het Klooster St.-Vincentius a Paulo

Met Open Monumentendag 1996 kon de tuin van het klooster van de Zusters van St.-Vincentius a Paulo (Kloosterstraat) bezocht worden. Deze oase van rust van ca. 72 a (enkel achtertuin) ligt in hoofdzaak achter het kloostergebouw (met centraal de kapel) tot tegen het baantje tussen de Schoolstraat en de Karenveldstraat. De huidige tuin was vroeger een moestuin, in aansluiting met de boerderij van het klooster. De formeel aangelegde tuin, met sierheesters, bloemperken en prieeltjes, is een realisatie van begin van de jaren 60, door de tuiniers van het klooster, onder leiding en volgens plan van Opwijkenaar Jozef De Plecker.

Voor de bouw van de rechtervleugel van het klooster (kant dorp) in 1946 (noviciaat, refter en ruime slaapzalen) diende de bestaande Lourdesgrot te wijken naar achter in de tuin. De nieuwe monumentale grot werd opgericht en ingewijd in 1946.

De gemeentelijke begraafplaatsen

Uit oude archieven en teksten weten we dat het kerkhof dikwijls voor heel wat

doeleinden gebruikt en nog veel meer misbruikt werd. Het kerkhof rondom de kerk was niet zomaar een utilitaire plaats waar de doden begraven werden. Het drukte ook de wil van de gelovigen uit om zoveel mogelijk in de schaduw van het kruis op de heropstanding te wachten. Tezeldertijd had een kerkhof ook een zeer sterke emotionele betekenis. Het was de plaats waar levenden hun dierbare doden in een geprivilegieerde goddelijke omgeving ontmoetten.

De band tussen levenden en doden kende doorheen de tijd en volgens de streken verschillen. Zij kwam tot uiting in de zorg die men had voor de inrichting van het kerkhof en voor de grafmonumenten. In protestantse gebieden is het kerkhof dikwijls geëvolueerd naar een ruime tuin met heel veel groen. In katholieke gebieden bleef de nadruk veel sterker op het belang van het leven in het hiernamaals.

Treffend op elk kerkhof was de aanwezigheid van een calvarie als een uitdrukkelijke uiting van christelijke zingeving. Het kerkhof rond de dorpskerk was zo belangrijk en had een zo inhoudelijke, visuele en ruimtelijke impact dat het tot een typisch onderdeel van de dorpskom beschouwd werd. Met het opheffen van de kerkhoven rond de dorpskerken in de 20ste eeuw werd die zone dikwijls als parking ingericht. Gelukkig wordt dit idee nu meer en meer verlaten en richt men de ruimtes in als groenparken zodat de reminiscentie aan het kerkhof enigszins bewaard bleef.

Over het vroegere kerkhof rond de Sint-Pauluskerk: zie pag. 38.

Over "Funerair groen": zie het hoofdstuk *Dorp en leven op het platteland*, pag. 14.

Heel wat informatie over de begraafplaatsen in 't algemeen en de over het oude kerkhof van Droeshout (en de latere uitbreidingen) leest men in de OMD-brochure "Symbolen", Open Monumentendag 2002 te Opwijk-Droeshout, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 2002, pag. 12-19.

Over de symboliek (onder andere uit de natuur) op onze begraafplaatsen leest men onder meer eveneens in de brochure "Symbolen", Open Monumentendag 2002 te Opwijk-Droeshout, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 2002, pag. 22-32 en de webpagina's

<http://users.pandora.be/HOM/KerkhofDroeshout.htm> en

<http://users.pandora.be/HOM/Nieuwsbrieven/2003-03.htm> (punt 4)

Met de bijdrage "De funeraire tuin" op de webpagina's van Open Monumentendag Vlaanderen 2004

(<http://www.monument.vlaanderen.be/omd/nl/thema/defunerairetuin.pdf>)

brengen Marcel Celis en Herman-J. Van den Bossche erg interessante informatie over de bomen, struiken en planten en hun symboliek op de begraafplaatsen.

Natuur op onze huidige gemeentelijke begraafplaatsen

Droeshout

Het oudste deel van het kerkhof werd in het voorjaar 2003 nagenoeg geheel ontruimt – zie onder meer de bijdrage Kaalslag op het kerkhof van Droeshout in het HOM-tijdschrift 2003-1, p. 39-41 en de webpagina's

<http://users.pandora.be/HOM/KerkhofDroeshout.htm> en

<http://users.pandora.be/HOM/Nieuwsbrieven/2003-03.htm> (punt 4)

Ook de grote (en nog gezonde) Taxussen (Venijnbomen), langs weerszijden van het calvariekries, met hun hoge symbolische waarde, sneuvelden!

Mazenzele

De meeste van de kleinere bomen op de publieke plaatsen op de begraafplaats zijn er erg aan toe of zijn reeds kapot.

De takken van de treurwilg die centraal achter de calvariegroep staat (ter vervanging van de vroegere opgaande bomen langs weerszijden) bedekken nagenoeg de volledige beeldengroep.

Opwijk-Centrum

Het collectief groen op de begraafplaats is zowat beperkt tot drie rode of bruine beuken (één achter het monument van de gesneuvelde 1914-'18 en twee achteraan de begraafplaats-oostzijde). De bomen werden gepland ruim na de aanleg van het de begraafplaats in 1930.

Bomen langsheen wegen en op openbare pleintjes

Op diverse oude geografische en kadastrale kaarten (zie hoofdstuk "300 jaar evolutie van onze natuurlijke leefomgeving", pag. 3-6) kunnen wij nog zien hoeveel van onze straten en wegen afgeboord waren met bomen en op hoeveel openbaarpleintjes (driesjes bij kruising of splitsing van wegen) er bomen stonden (veelal lindebomen) – zie ook het hoofdstuk "Natuur" in de *Opwijkse plaatsnaamkunde*, pag. 44-53, onder meer de nummers 916 tot 924.

Van die bomenrijen langsheen onze wegen valt nu niet meer te bespeuren (tenzij sporadisch enkele aanplantingen langsheen verkavelingswegen,... maar waarvan de duurzaamheid en het onderhoud eerder bedenkelijk is).

De meest opvallende en natuurlijke bomenrijen langsheen onze wegen zijn misschien de knotwilgen langsheen de straten Perreveld (maar waar ook al veel openingen in zijn) en langs delen van de straat Waaienbergh (oost en zuid).

Millenniumbos

Op de plaats van een deel van de vroegere boomgaard, later hooiland) van het oud *Hof ter Eerdbrugge* te Mansteen (*Luidas, Spindershof, Vellekensfabriek*, aan de Langeveldbeek), werd eind 2001 een gemeentelijk *Millenniumbos* aangeplant (64a54ca). Het sluit aan bij een bestaand bosje op het zuidelijk deel van perceel 34 dat ook eigendom is van de gemeente Opwijk.

Het Millenniumbos is beplant met 675 zomereiken en 450 boskersen als hoofdbestand; 375 zwarte elzen als nevenetage. Rondom het bosperceel werd een bosrand van 3m breedte aangelegd met een mengeling van inheemse struiken, gaande van Gelderse Roos, Kardinaalsmuts, Kornoelje, tot zelfs Vlier. Achteraan het bosperceel werd een poel aangelegd, zodat amfibieën en andere waterfauna een geschikt habitat hebben en zich kunnen voortplanten tussen de waterplanten.

Het geheel is toegankelijk langs een weg van aan de straat Grootveld.

Tesseshof en achterliggende weide beschermd als dorpsgezicht

Op voorstel van onze heemkundige kring (najaar 1991) werd het Tesseshof in de Klaarstraat 125 definitief beschermd door het ministerieel besluit van 27 januari 1998. De hoeve en de bijgebouwen werden als monument beschermd, de achterliggende weide als dorpsgezicht.

In dit dossier gaf alleen de gemeente Opwijk in de gemeenteraadszitting van 21 maart 1997 een negatief advies. De provincie Vlaams-Brabant gaf een gunstig advies. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen deed in zitting van 5 juni 1997 hetzelfde.

De historische waarde wordt in het beschermingsbesluit als volgt omschreven:

„oudst bewaarde hoeve van Opwijk in de vorm van een kleine U-vormige hoeve bestaande uit een bak- en zandstenen woonhuis van ca. 1700 met bewaarde kruisvensters en licht getoogde deuropeningen in gesinterde baksteen en een haaks bakstenen schuur- en stalvleugel uit de 19de eeuw met merkwaardige spitsbogige vlieggaten. Langs de straatgevel zorgt het O.L.V.-kapelletje met volkskundige waarde voor een pittoresk detail.”

De achterliggende weide is als dorpsgezicht beschermd

“omdat het een enig relict is van het oorspronkelijk areaal dat bovendien door zijn beeldbepalend karakter bijdraagt tot de intrinsieke waarde van de hoeve”.

De gerestaureerde Sint-Jozefskapel op Waaienbergh

Aan de straat Waaienbergh, op de hoek met de Clootbaan (1), vóór het hof van Loomans, staat tussen machtige kastanjelaars de Sint-Jozefskapel. Zij was met de jaren helemaal scheefgezakt en in zekere mate vervallen.

Op initiatief van de eigenaars, de familie Roels-Loomans, werd de kapel de laatste jaren grondig gerestaureerd. Er werd onder meer een volledige nieuwe fundering ondergebouwd.

Op één van de kastanjabomen hangt een plaatje met volgende tekst over de kapel (2) (in de voetnoten voegden wij enkele toelichtingen toe):

Deze Sint-Jozefskapel is na de Sint-Rochuskapel uit de Kintstraat de oudste van Opwijk. Op de hoeve hiernaast (gebouwd in 1730 en nu volledig gerestaureerd) (3) werd tijdens de “besloten tijd” de mis gelezen, werd er gedoopt en getrouwd. De altaarsteen die in een kleerkast was ingebouwd, werd einde de jaren '40 aan de kerk overgemaakt.

Midden de jaren 1800 werd de hoeve bewoond door een zekere familie Taelmans (4). De dood van hun enig kind woog zwaar op deze mensen. Boer Taelmans begaf zich aan de drank en dan “ziet ne mens van alles”. Hij zag voortdurend spoken rond z'n erf en liet daarom deze kapel bouwen. Dit moet rond 1860 geweest zijn. Door mondelinge overlevering binnen de familie Loomans die deze hoeve verwierf in 1874 (5), bleef deze geschiedenis bewaard.

Door de jaren heen werd de kapel scheef geduwd door de wortels van de twee kas-

tanjelaars. Ze werd gerestaureerd en opnieuw toegewijd aan Sint-Jozef, de patroonheilige van onze parochie Droeshout, in augustus 2002.

*Familie Roels-Loomans
Waaienberg 62*

De zorg voor de kapel en haar zorgvuldige en grondige restauratie door de eigenaar verdient alle lof. Het is een lovenswaardig voorbeeld hoe particulier initiatief waardering heeft en zorg kan besteden aan de instandhouding van dergelijk klein landelijk bouwkundig erfgoed.

- (1) In het metingboek 1725-'26 aangeduid als "Cautergat" (aanduiding bij perceel 170 en vorige van kaart nr. 5. Dit "Cautergat" was gekend als de "clootbane ofte hofstraetken" (parochiaal kerkarchief 1515). Klootbaan=bollebaan; baan waar met den bol gespeeld wordt.

In de Atlas der Buurtwegen (1843-'46), kaart nr. 16, staat de weg aangeduid als "chemin particulier", die langs de overzijde van de straat Waaienberg doorloopt in de weg nr. 109 (*Reyvelweg*).

Er zijn wel aanduidingen dat de *Clootbaan* vroeger een openbare weg was.

Deze bestaande losweg ("Clootbaan"), tussen het *Groot Reilveken* (rechts) en *Hukensveld* (links), was vroeger de hofstraat van het voormalig *Hof ter Meer* - zie *HOM-tijdschrift* 1999-3, pag. 20, noten 77 en 80.

Op het primitief kadasterplan (plan Gulikers, 1823) in de Atlas der Buurtwegen (kaart 16) en op het kadasterplan Ph. Vander Maelen (1847) zie wij op het perceel, tegen de huidige straat Waaienberg, een vijver.

De kadastergegevens Ph. Vander Maelen (1847) duidt Guillaume Van Ransbee(c)k aan als eigenaar van het erf en in kadastergegevens van P.C. Popp (ca. 1860) is de vrouw Ludovicus Judocus Taelemans de eigenaar.

De straat Waaienberg heette toen de "Muysestraet".

- (2) Zie ook de tekst over deze kapel in de brochure *Opwijkse Kapelletjes*, door Gust Van Buggenhout, uitgegeven in de Vlaamse toeristische Bibliotheek, nr. 227, VTB-VAB, 1978.
- (3) Het kaart- en metingboek 1725-'26 duidt aan dat het perceel (perceel 142 van kaart 5) reeds bebouwd was. De eigenaars waren Peeter Van Cauter en Joos Verspecht - zie *HOM-tijdschrift* 1997-3, pag. 10 en 15 en noten 77 en 80 op pag. 20.
- (4) Ludovicus Judocus Taelemans, ° Asse 25-11-1820, † Brussel 24-03-1875, gehuwd met Maria Theresia De Brucker, ° Asse 17-04-1819, † Opwijk 19-01-1873 op 53-jarige leeftijd. Het echtpaar had één dochter Juliana, ° Opwijk 11-03-1858 en er al overleden op 27-05-1858. Maria Th. De Brucker was de dochter van Henricus en Joanna Van Ransbeeck (x Asse 07-01-1813). Deze Joanna, ° Opwijk 25-07-1782, was de oudste dochter van Gulielmus Van Ransbeeck en Elisabeth Van Cauter die vermoedelijk de eigenaars waren van het hof volgens de kadastragegevens Ph. Vander Maelen (1ste helft 19e eeuw) - zie noot (3).
- (5) Augustinus Loomans, ° Opwijk 10-07-1828, † Opwijk 15-10-1876, x Opwijk 20-08-1856 Joanna Maria Petronella Moens, ° Asse 17-09-1834, † Opwijk 01-06-1908. Hun jongste zoon, Joannes-Franciscus, ° Opwijk 27-09-1870, x Mollem-Bollebeek 10-01-1900 met Maria Josepha Ceuppens (° 09-05-1873) en telkens iemand van hun nazaten bleven op het hof wonen.

De Dries van Mazenzele

Deze Dries, nu nog 1ha 32a 30ca groot, is reeds sinds eeuwen eigendom van de Sint-Pietersgilde, wat een unicum is in ons land. De schuttersgilde houdt er nog steeds haar schietingen. De dorpsdries lag voor het oorspronkelijk Fransisch hof aan de beek.

De geschiedenis van de aloude Dries moet ook gezien worden met verwijzing

naar de oude vlas(reet-)putten („Prollekes Reet“), de bomen (erg belangrijke bron van inkomsten voor de Gilde), het Borrewater, de rootputten, de visputten en de „bassin“, de huizen (waarvan sommige „op jaarschaal“ of recht van opstal op de Dries stonden), het oude Gildehuis, de wegen, de wippen van de St.-Pieterschuttersgilde, de Sint-Rochuskapel (1830-1972), de Gildekermis, ... In het kader van deze beknopte publicatie kunnen wij slechts enkele verwijzingen doen. De literatuurlijst achteraan kan de geïnteresseerde lezer verder op weg helpen.

De Dries werd, wegens zijn historische en volkskundige waarde, als monument beschermd met het ministerieel besluit van 4 februari 1999 (B.S. 11-3-1999). Het besluit beschrijft de volkskundige waarde als volgt:

"de dries van Mazenzele is een zeer goed bewaarde dries. In de schaduw van de bomen heerst een landelijke rust, waar menig kunstenaar zijn inspiratie vindt en waar naar jaarlijkse traditie op Sinksendag de koningschieting wordt gehouden."

en de historische waarde:

de „Mazeledries“ behoort ongetwijfeld tot het oorspronkelijke „hof of Masin-gasele“, waaruit het latere dorp „Mazenzele“ zal groeien.

Historisch-landschappelijk is naast de herkenbaarheid van het plant- en weiderecht, de ongewijzigde oppervlakte van de dries een belangrijk gegeven. Vanaf 1854 werd de "Maxenzele de Societeit St.-Petrus" systematisch eigenaar van de percelen van de dries. Heden ten dage is deze schuttersgilde - met 28 leden-eigenaars- nog steeds eigenaar van de dries.

Het is een curiosum, enig in zijn soort. De dorpsdries, de Gilde en het oude Hof in het Borrewater gaan terug tot één en dezelfde kern, nl. het ontstaan en de oorsprong van het latere dorp.

De bescherming van 1999 maakte ook een einde aan de dreigende voorzieningen met het oude en voorbijgestreefde Bijzonder plan van aanleg Mazenzele dat op een deel van de Dries een nieuwe weg voorzag, met verkaveling en

woningbouw. Dit BPA is ondertussen ook opheven.

Het bronzen beeld op de Dries "De Gildekoning", van de Opwijkse kunstenaar Jos Hens, werd ingehuldigd op zondag 25 augustus in het kader van de feestviering „1541-1991 - St.-Pieters-gilde Mazenzele «450 jaar jong!»“. Er mag niet aan getwijfeld worden dat de Sint-Pietersgilde ouder is dan het tot nu vooropgezette jaar 1541.

In 1973 besloot het toen nog Mazels gemeentebestuur -mits akkoord der Gilde- nieuwe wegen aan te leggen op de Dries. De gronden die door de wegen werden ingenomen, werden kosteloos door de Gilde afgestaan aan de gemeente. Deze verbond zich op haar beurt de aanleg en het onderhoud van de Dries op zich te nemen.

De Sint-Pietersgilde wenst nu (2004) de huidige bomen op de Dries, die kaprijp zijn, te rooien.

De site van de Mazelse Dries, in aansluiting met de huidige dorpskern rond de te restaureren Sint-Pieterskerk, verdient zeker een herwaardering.

Monumenten en Landschappen (Vlaamse gemeenschap) is hiervoor vragende partij (in het kader van een vergunning voor het rooien van de bestaande bomen) en wil met erg ruime subsidies over de brug komen. Het Opwijkse gemeentebestuur, eigenaar van de banale en over 't algemeen te brede asfaltwegen die de drie delen van de Dries van elkaar scheiden en omringen, is er echter tegen gekant. Aangehaalde reden vanwege de gemeente: "gemak van onderhoud" !

Wij menen dat de eeuwenoude Dries van Mazenzele beter verdient !

Voor meer gegevens over de Mazelse Dries (en het Gildenhuis) verwijzen wij onder meer naar:

- Leo De Nil, *De Sint-Pietersgilde van Mazenzele*, in Opwijk ons Dorp, uitgave Davidsfonds Opwijk, 1978.
- Jules Van de Velde, *De Mazelse Gilde en haar Dries*, in HOM-tijdschrift (Heemkring Opwijk-Mazenzele) 1991-2, p. 4-14.
- Onuitgegeven studie van Jo Wijnant (AROHM Vlaams-Brabant, Min.

Vlaamse gemeenschap, voorjaar 1997) in kader van beschermingsdossier van De Mazelse Dries, molen en Molenkouter.

- *Wettelijke bescherming van de Mazelse Dries, van de molen aan de Kouterbaan en een deel van Molenkouter in 't vooruitzicht*, in HOM-binnenkrant pag. 3-6 van HOM-tijdschrift 1997-3.
 - Flor De Smedt, *Het manuaal van Peeter Verhasselt, pastoor van Mazenzele 1538-1557. Het landelijke leven in de 16e eeuw*, Heemkring ASCANIA (Asse) en Heemkring Opwijk-Mazenzele, vooral de bijdragen *De dries te Mazenzele*, pag. 140-146 en *Akte van 1431 – De dries*, pag. 241-244.
-

Beschermd Mazel-kouter

Gelijkertijd als de Dries (monument) en de molen aan de Kouterbaan (monument) werd met een ministerieel besluit van 4 februari 1999 de Molenkouter van Mazenzele (Dorp, Dries, Gildelaan en Kouterbaan) beschermd als dorpsgezicht. De historische waarde van de Molenkouter erdt als volgt omschreven:

“visueel/landschappelijk bestaat er nog steeds een relatie dries/omgevend bouwland.”.

De totale oppervlakte van het beschermd deel bedraagt ca. 4 ha.

De molenkouter van Mazenzele is beschermd als dorpsgezicht.

De molen zelf is beschermd als monument.